

Bundel van de Auditcommissie van 15 mei 2019

- 1 19:00 - Opening
- 2 19:00 - Vaststellen agenda
- 3 19:00 - Vaststellen concept-verslag d.d. 16 januari 2019
Concept besluitenlijst_Auditcommissie_16 jan 2019.pdf
- 4 19:00 - Voortgang overeenkomst accountant
De overeenkomst met de accountant loopt in 2020 af en kan nog 2x een jaar worden verlengd. De heer Ooijevaar is uitgenodigd om hierover met de auditcommissie in gesprek te gaan.
Memo accountantsdiensten 2020 e.v..pdf
Informatie In Controle Statement.pdf
- 5 19:15 - Nabespreking overeenkomst accountant
- 6 19:45 - Werving leden rekenkamercommissie
De auditcommissie is belast met de voorbereiding en de besluitvorming van de raad met betrekking tot de werving en de selectie van het lid of de leden van de rekenkamer. Twee leden van de RKC (Nelleke Domburg en Henk Wokke) beëindigen in mei 2020 hun werkzaamheden vanwege het verstrijken van hun benoemingstermijn.
Notitie werving RKC-leden
Slapende rekenkamers wakker maken - Binnenlands Bestuur
Wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers in consultatie - Nieuwsbericht Rijksoverheid
- 7 20:15 - Rondvraag
- 8 20:25 - Sluiting

Concept-besluitenlijst Auditcommissie 16 januari 2019

Datum	16 januari 2019
Tijd	19:30 - 21:10
Locatie	MBG 022
Voorzitter	C. Nederhoff
Secretaris	M. Klaassen Bos
Commissieleden	R. Paarlberg J. Visser S. Visser A. Wakelkamp
Genodigden:	
Accountants	R. Bouman (Partner, BDO); en S. Schoen (Audit manager, BDO); beide aanwezig bij agendapunt 5
Wethouder	D. Kuipers; aanwezig bij agendapunt 5
Tevens aanwezig	N. Ooijevaar (Afdelingshoofd Strategie & Organisatie); agendapunt 5

1 Opening

2 Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3 Vaststellen conceptbesluiten d.d. 17 oktober en 12 december 2018

De conceptbesluiten worden vastgesteld.

4 Vooroverleg management letter

Geconstateerd wordt dat de accountant een algemene indruk geeft dat alles in opzet in principe voldoende is. De vraag is waarom de detailbevindingen bijna allemaal aan de rode kant staan. Een aantal aandachtspunten is gelijk aan 2017, wat is hier aan gedaan? Het lijkt er op dat er niet zoveel is veranderd of verbeterd.

5 Bespreking management letter met accountants en de wethouder

De voorzitter heet de genodigden welkom en geeft de heer Bouman het woord.

De heer Bouman schetst een totaalbeeld. Er zijn stappen gezet. BDO concludeert dat zij niet altijd kunnen steunen op de processen en doen daarom een gegevensgerichte controle. De bevindingen zijn vergelijkbaar en liggen in lijn met 2017. Er is een aantal zaken opgepakt en een aantal nog niet. Er zijn stappen gezet in inkoop en IT, maar de organisatie is er nog niet. In de significante processen worden de bevindingen die mogelijk het meest impact kunnen hebben op de organisatie in de verklaring genoemd.

De volgende onderwerpen worden verder besproken:

- *Verbijzonderde interne controle (VIC)*
BDO geeft aan dat het college een uitspraak heeft gedaan over de inrichting van de IC. Daarom is in deze management letter niet meer gesproken over onafhankelijkheid en interne reviews. Er zijn wat hick-ups geweest in afgelopen jaren in de bemensing van de IC. Op het moment zijn goede werkafspraken gemaakt.

- *Materiële vaste activa*

BDO wijst erop dat hierover een nieuwe notitie door de Commissie BBV is uitgebracht. Gemeenten kenmerken zich dat ze geen voorzieningen hoeven te treffen. Het is nog niet een wezenlijk onderdeel van de controle, maar dat gaat wel komen. De vraag gaat worden of de organisatie goed zicht heeft op de bezittingen in relatie tot de exploitatie en de afschrijvingstermijnen. Het gaat hier over assetmanagement. BDO vraagt daar aandacht voor.

- *Inkoopproces*

De commissie vraagt zich af waar de verbetering in zit. Uit de rapportage wordt dit niet duidelijk. BDO geeft aan dat er stappen zijn gemaakt, zoals bijvoorbeeld in het contractenregister maar dat het even duurt voor alle contracten in beeld zijn. De heer Ooijevaar vult aan dat er zaken in werking zijn gesteld, zoals de spendanalyse, maar dat dit op korte termijn nog geen resultaat oplevert in 2018. De digitale startnotitie wordt begin 2019 uitgerold. Uiteindelijk moeten in 2019 de stappen wel zichtbaar worden.

De commissie vraagt hoe de verbetermaatregelen worden geborgd. De heer Ooijevaar geeft aan dat het lastig is om het inkoopproces volledig te beheersen. Het gaat om de risico's te minimaliseren. BDO zegt dat de organisatie moet proberen het in het proces in te regelen. Verder wordt aangegeven dat er een actuele ontwikkeling is. De accountants schroeven de controles op. Zo zijn er bijvoorbeeld testen die gedaan moeten worden als de aanbesteding uiteindelijk meer dan 10% afwijkt. Ook is het mogelijk dat er subsidies zijn die eigenlijk als verkapte inkoop gezien worden.

De commissie vraagt of er ook nagedacht is op centrale inkoop. De heer Ooijevaar zegt dat hij daar ook voorbeelden van heeft gezien, maar dat is ook geen garantie om het beheersbaar te houden. Het blijft een complex proces, het gaat om veel mensen, complexe wetgeving en er gaat veel geld in om. BDO zegt dat het een organisatiefilosofie is. De inkoop is daar niet bepalend voor, het gaat erom dat je in het proces moet inbakken dat het niet anders kan. Decentraal vraagt iets meer voorlichting aan budgethouders. Maar dat zijn organisatiekeuzes.

- *Wmo en functiescheidingen*

BDO geeft aan dat in het proces niet is ingeregeld dat er geen toetsing plaatsvindt tussen de afweging en de verstrekking. Het risico bestaat dat er foute afwegingen gemaakt worden en de verantwoording van de voorzieningen niet juist plaatsvindt. De organisatie heeft de keuze gemaakt om achteraf te controleren.

- *Wijze van rapporteren aan de hand van het personeelsproces*

De commissie merkt op dat de rapportage visueel is ingericht. In de plaatjes ziet het er slechter uit dan vorig jaar. De commissie merkt op dat de metertjes vaak niet in het groen staan. Hoe wordt beoordeeld dat het toch voldoende is? BDO legt uit dat er keuzes zijn gemaakt in de manier van rapporteren. BDO geeft als voorbeeld het personeelsproces, dat is in opzet wel voldoende maar als je naar de details kijkt dan zijn er controlemaatregelen die niet helemaal sluitend zijn. Er is functiescheiding, er vinden autorisaties plaats, er vindt interne controle plaats, dus de basiscontroles zijn er. In de applicatie zitten nog wat dingen waardoor je niet op de autorisaties kan steunen, daarom doen ze andere controles. En zo beoordelen ze elk proces.

- *Belastingen*

De commissie vraagt zich af of de rode pijltjes bij het belastingstelsel gevolgen hebben voor de gegevensbescherming. BDO geeft aan dat in opzet een proces helemaal goed moet zijn. Gegevensbescherming in de zin van privacy is niet iets wat zij hier testen. Het gaat om de inrichting van het proces in de applicatie. Zij stellen eisen aan een goed systeem. Vanuit hun adviesrol moeten zij aangeven welke risico's worden gelopen.

- *Control*

De voorzitter vraagt aan de wethouder wanneer we in control zijn. De wethouder geeft hierop aan dat de zaken lopen: het contractenregister, er komt een kwartiermaker voor inkoop. BDO vult aan dat de ervaring is dat dit wel een paar jaar duurt. Het heeft ook te maken met gedrag van mensen. BDO legt tussentijds ook de lat nog wel eens iets hoger.

- *Verbonden partijen*

De commissie merkt op dat de verbonden partijen voor het eerst worden genoemd. BDO reageert dat er allerlei verbonden partijen zijn, deze zijn in de afgelopen jaren heel gegevensgericht gecontroleerd. Vooral achteraf. Nu zeggen ze dat, gezien het belang, gemeenten er meer controle over moeten hebben. Hier hoort een actuele notitie bij. Hoe ga je in de organisatie om met deze verbonden partijen? Laat zien hoe dit proces en de beheersing -financieel, juridisch, en bestuurlijk- is ingericht.

De voorzitter bedankt de genodigden voor hun aanwezigheid en toelichting. Zij verlaten de vergadering.

De commissie merkt op dat in opzet de processen vooralsnog voldoende zijn, maar dat de praktijk toch anders kan zijn/is. Er moet, naast het juist inrichten van de processen, ook gewerkt worden aan cultuur en gedrag. De commissie verwacht meer ambitie van de organisatie om alles voor elkaar te krijgen en om in control te komen.

6 Rondvraag

Er zijn geen opmerkingen voor de rondvraag.

7 Sluiting

Memo

Nummer	DOC-19-153837
Zaaknummer	Z-19-058212
Documenttype	Overig stuk intern
Datum	8 mei 2019
Van	Kees Nederhof, voorzitter auditcommissie
Aan	Auditcommissie
Onderwerp	Accountantsdiensten controlejaar 2020 e.v.

De overeenkomst met BDO over de accountantsdiensten voor de controlejaren 2015-2019 heeft een looptijd van 1 november 2016 tot en met 31 oktober 2020 met de mogelijkheid tot 2x een jaar verlenging. In de overeenkomst is opgenomen dat *“Opdrachtgever kan de Overeenkomst - onder gelijkblijvende voorwaarden - maximaal 2 keer stilzwijgend voor de periode van telkens 1 jaar verlengen, tenzij door een der partijen of beide partijen bij aangetekend schrijven opzegging heeft plaatsgevonden met inachtneming van een opzegtermijn van minimaal 6 maanden.”*

Eventuele beëindiging van de overeenkomst dient uiterlijk 30 april 2020 per aangetekend schrijven aan de accountant te worden medegedeeld. En vice versa voor de BDO. In het geval op dit laatste moment de overeenkomst zou worden opgezegd, is er te weinig tijd om een volledige aanbesteding uit te zetten omdat, bij voorkeur, de werkzaamheden voor het controlejaar 2020 in juli/augustus van dat jaar moeten worden gestart. Het is wel mogelijk om een kortere overeenkomst aan te gaan (onder de grens van de Europese aanbesteding). Het is daarnaast nog de vraag wat de ontwikkeling in de regelgeving, het In Controle Statement (de rechtmatigheids-verklaring door het college) voor invloed heeft op de accountantswerkzaamheden vanaf 2021 (zie bijlage). Door tijdig beider intenties te polsen, zijn er de volgende keuzes:

1. Verlengen van de looptijd onder dezelfde voorwaarden
2. Verlengen van de looptijd met aangepaste voorwaarden (binnen de aanbesteding)
3. Opnieuw aanbesteden
4. Contract met een kortere periode

Ad. 1 Verlengen van de looptijd onder dezelfde voorwaarden

Looptijd:	in ieder geval controlejaar 2020, contract loopt dan t/m 31 okt 2021
Tarieven:	blijven gelijk
Procedure:	- stilzwijgend - volgend jaar rond deze tijd verlenging opnieuw onderzoeken (dan ook meer duidelijkheid over collegeverantwoording 2021)

Ad. 2 Verlengen van de looptijd met aangepaste voorwaarden

Looptijd: - extra controlejaar 2020, contract loopt t/m 31 okt 2021

Tarieven: kunnen wijzigen als deze binnen de aanbesteding vallen (een te grote wijziging kan niet omdat 'andere accountants het ook wel voor dat bedrag zouden willen doen')

Procedure: - vastleggen gewijzigde voorwaarden
- volgend jaar rond deze tijd verlenging opnieuw onderzoeken (dan ook meer duidelijkheid over collegeverantwoording 2021)

Ad. 3 Opnieuw aanbesteden

Looptijd: nieuwe looptijd: controlejaren 2020-2023 met eventuele verlengingsmogelijkheden

Tarieven: onzeker

Procedure: aanbestedingsprocedure, aandachtspunten:
- bespreken samenwerking met andere gemeenten
- collegeverantwoording vanaf 2021

Ad. 4 Contract met een kortere periode

Looptijd: kort: 1 of 2 jaar ivm grens Europese aanbesteding

Tarieven: onzeker

Procedure: meervoudig onderhands

Planning:

A. Inventarisatie standpunten

1. Inventarisatie standpunt gemeente met Niels Ooijevaar (15 mei)
2. Inventarisatie standpunt BDO (28 mei)

B. Aan de hand van de keuze(s) de verdere procedure bepalen.

Vanaf 2021: De In Control Statement/rechtmatigheidsverklaring

Tekst uit de managementletter 2018, BDO

Vernieuwing accountantscontrole - rechtmatigheidsverklaring college

In het VNG-rapport 'Vernieuwing accountantscontrole gemeenten' (juli 2015) is benadrukt dat het college primair verantwoordelijk is voor de naleving van wet- en regelgeving en dat de Gemeenteraad verantwoordelijk is voor het toezicht hierop. In de huidige situatie, waarin de accountant een rechtmatigheidsverklaring verstrekt, lijkt de verantwoordelijkheid bij de accountant te liggen of lijkt het er op dat het college zich moet verantwoorden aan de accountant. Om daar verandering in aan te brengen heeft commissie Depla de aanbeveling gedaan dat het college een rechtmatigheidsverklaring opneemt in de jaarrekening. In de mei- circulaire 2018 van het gemeentefonds (paragraaf 4.5) is aangegeven dat dit naar verwachting met ingang van verslagjaar 2021 zal worden ingevoerd.

Belangrijk argument om de bedoelde vernieuwing door te voeren is het democratisch proces. Het college is immers uiteindelijk verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving en dan is het zinvol de discussie over de rechtmatigheid hiervan te laten plaatsvinden tussen college enerzijds en Gemeenteraad anderzijds. Het ministerie wil dit najaar starten met een pilot. Mede afhankelijk van de resultaten van de pilot wordt besloten of en op welke wijze de rechtmatigheidsverantwoording zal worden ingevoerd.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken zal de commissie BBV, de VNG, het IPO en de NBA betrekken in de nadere uitwerking van deze verplichting. Om deze verplichting te kunnen invoeren moet de Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), de Kadernota rechtmatigheid, etc. nog worden aangepast. Uitgaande van de invoeringsdatum 2021, betekent dit dat er nog ruim 2 jaren zijn om dit voor te bereiden. Dat betekent ook dat voor wat betreft de accountantscontrole de rechtmatigheidscontrole nog tenminste tot en met de boekjaren 2018 t/m 2020 in scope zal zijn.

De wijziging in de verantwoordelijkheden ten aanzien van rechtmatigheid betekent niet dat er minder rechtmatigheidscontroles moeten worden uitgevoerd, maar dat het college deze zelfstandig/intern moet inrichten, uitvoeren, controleren en rapporteren. In feite wordt de verklaring van het college daarmee een zogenaamde In Control Statement (ICS) ten aanzien van rechtmatigheid. Als accountant zullen wij die werkzaamheden vervolgens toetsen, teneinde te kunnen controleren en verklaren dat de rechtmatigheidsverklaring van het college een getrouw beeld geeft.

Wij denken graag met u mee over de opzet van een projectplan gericht op de invoering van deze In Control Statement/rechtmatigheidsverklaring, mede in relatie tot de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) bij de gemeente Medemblik (zie ook hierna).

Memo

Nummer	DOC-19-154650
Zaaknummer	Z-19-060668
Documenttype	Overig stuk intern
Datum	15 mei 2019
Van	Kees Nederhoff
Aan	Auditcommissie
Onderwerp	Notitie werving leden RKC

Aanleiding

Het lidmaatschap van twee leden van de Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer, Henk Wokke (voorzitter) en Nelleke Domburg eindigt in mei 2020. Zij zijn in 2012 benoemd voor vier jaar en in 2016 herbenoemd voor nog een vier jaar. Hiermee is de maximale termijn bereikt. Edwin Westphal is in februari 2021 herbenoemd tot en met januari 2023.

Rol auditcommissie

De auditcommissie is belast met:

- 1^e de voorbereiding van de besluitvorming van de raad aangaande de benoeming van het lid of de leden van de RKC.
- 2^e de voorbereiding en de besluitvorming van de raad met betrekking tot de werving en de selectie van het lid of de leden van de RKC.

Verordening op de auditcommissie gemeente Medemblik 2013

Vragen ter voorbereiding op de werving

Voordat de auditcommissie de werving kan starten, spelen de volgende vragen:

- De opdracht/werkwijze (onderzoekend of regievoerend)
- Samenwerking (huidige samenwerking met Opmeer voortduren en/of uitbreiden)
- Wat speelt er verder? Actualiteiten:
 - Onderzoek Lokale Rekenkamer
 - Wet versterking lokale rekenkamers

BINNENLANDS — BESTUUR

‘BURGEMEESTER MOET SLAPENDE REKENKAMER WEKKEN’

Hans Bekkers 14 mei 2019 Reageer

In gemeenten met geen of een inactieve lokale rekenkamer moet de burgemeester de bevoegdheid krijgen deze in te stellen dan wel wakker te schudden. Die verantwoordelijkheid past bij diens functie als voorzitter van de raad.

Dat is een van de meest vergaande aanbevelingen van de werkgroep lokale rekenkamers aan de minister van Binnenlandse Zaken. Die stelde die werkgroep met name in om de ernst van het probleem slapende rekenkamers in beeld te brengen.

Ontbreken wens

Lokale rekenkamers zijn sinds 2002 bij wet verplicht, maar niet alle gemeente houden zich daaraan. Er zijn gemeenten die niet eens een rekenkamer hebben opgericht en sommige gemeenten hebben er officieel wel een ingesteld, maar laten die geen onderzoek doen. Van de 37 door de werkgroep bezochte gemeenten hebben er zes zo'n slapende rekenkamer. 'Tevens hebben vijf andere gemeenten met een slapende rekenkamer aangegeven niet met de werkgroep in gesprek te willen', bericht de werkgroep verantwoordelijk minister Ollongren. 'Deze raden hebben ook niet de wens om een rekenkamer in te richten.'

Druk vergroten

Vergroot de druk bij notoir slapende rekenkamers om 'wakker te worden' via de burgemeesters, zo luidt de aanbeveling van de werkgroep. Zo'n ingreep zet meer zoden aan de dijk dan alleen een aanpak van stimuleren en ondersteuning. Die zal volgens de werkgroep niet leiden tot activering, omdat de weerstand jegens het instrument rekenkamer te groot is. Die komt bijvoorbeeld voort uit overtuigingen en/of ervaringen die hardnekkig blijven hangen. Om die reden zal ook nadrukkelijk wijzen door het ministerie op de verplichtingen uit de Gemeentewet niet het gewenste effect hebben.

Ondersteuning

De werkgroep adviseert om de burgemeester, in samenspel met de griffier, een verantwoordelijkheid te geven in het instellen of activeren van een rekenkamer. ‘Formeel is het instellen of activeren van een lokale rekenkamer aan de raad zelf, maar de burgemeester is, als voorzitter van de raad, de aangewezen persoon om het onderwerp te (blijven) agenderen’, stelt de werkgroep. Belangrijk is dan wel dat burgemeesters daarin ondersteuning krijgen, bijvoorbeeld door het onderwerp lokale rekenkamer op te nemen in het opleidingsprogramma van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters.

Bron: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/burgemeester-moet-slapende-rekenkamer-wekken.9630484.lynkx>.

© Copyright 2019 Kluwer. Alle rechten voorbehouden.

Rijksoverheid

[Home](#) > [Actueel](#) > [Nieuws](#) >

Wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers in consultatie

Nieuwsbericht | 04-06-2018 | 12:00

Elke gemeente moet een onafhankelijke rekenkamer hebben, ter ondersteuning van de controlerende en kaderstellende taken van de gemeenteraad, vindt minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De mogelijkheid dat een gemeente er ook voor kan kiezen om andere regels te stellen over de uitoefening van de rekenkamerfunctie, wordt geschrapt. In de praktijk blijkt namelijk dat in veel gemeenten niet of nauwelijks invulling wordt gegeven aan rekenkameronderzoek. Vandaag brengt de minister een wetsvoorstel in internetconsultatie om de Gemeentewet op dit punt te wijzigen.

Lokale rekenkamers zijn van groot belang voor gemeenteraden, door de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van gemeentelijk beleid te onderzoeken. Dit belang neemt toe nu gemeenten door de decentralisaties in het sociale domein, en over enkele jaren de komst van de Omgevingswet, meer taken en daarbij horende middelen hebben gekregen. Het belang van sterke, onafhankelijke lokale rekenkamers wordt ook onderschreven door de Raad voor het Openbaar Bestuur en de Algemene Rekenkamer.

Het wetsvoorstel schaft de keuzemogelijkheid in de Gemeentewet af om zelf regels te stellen over de rekenkamerfunctie, waardoor elke gemeente een onafhankelijke (eventueel gemeenschappelijke) rekenkamer moet instellen. De wetswijziging is nodig om een sluitend stelsel te creëren voor gedegen rekenkameronderzoek in elke gemeente. Omdat een goede verhouding tussen de rekenkamer en de gemeenteraad van groot belang is voor de inhoud en de doorwerking van rekenkameronderzoek, maakt het wetsvoorstel mogelijk dat de raad een of meer van zijn leden als adviseur aan de rekenkamer toevoegt.

Ook wordt in het wetsvoorstel de onderzoeksbevoegdheid van decentrale rekenkamers uitgebreid tot de privaatrechtelijke rechtspersonen waar gemeenten contracten mee sluiten. Het gaat dan bijvoorbeeld om het inkopen van zorg voor de taken in het sociale domein. Ook wordt de bestaande regeling voor de onderzoeksbevoegdheden bij samenwerking tussen bestuurslagen in privaatrechtelijke rechtspersonen aangescherpt.